

A munkások javaslatai a műszaki fejlesztési tervben

A Szegedi Ruhagyár egyik alapvető problémája ma a gyártás és gyártmányok műszaki színvonalának emelése, jóllehet nincs az üzemnek egyetlen olyan részlege sem, amelyben az utóbbi években ne történt volna korszerűsítés. Az idei műszaki fejlesztési terv is azt célozza, hogy a nemzetközi munkamegosztásban beilleszkedő modern technikát eljárásokkal, olcsó és keresett termékeket készítsenek. Ennek rendelték alá a műszaki fejlesztés anyagi forrásait. Az igazgatói alaptól jelentős összegeket fordítanak például a műszaki fejlesztési feladatok teljesítésének jutalmazására.

Módosítani kellett

Az idei műszaki fejlesztési feladatok között első helyen szerepelnek a minisztérium által adott célkitűzések, amelyek egyúttal üzem-feltételek is. Ezek kimondják, hogy a műszaki intézkedéseket a termelésnövelés szolgálatába kell állítani olyan mértékben, hogy a termelékenység 3,5 százalékkal emelkedjék és az intézkedésekkel közel 840 ezer forintot takarítsanak meg.

E feladatok „aprókézre váltását” rögzítették az idei műszaki intézkedési tervben. Ez azonban csak a második negyedévig volt érvényben, mert időközben át kellett térni a közlelti ruhák gyártásáról szövetöltönyök készítésére is. Az új profilnak megfelelően módosították a műszaki intézkedési tervet. Ennek megvalósítása sok nehézséggel ütközött. A vállalatoktól nem tudtak beszerezni megfelelő mennyiségű és minőségű gépet, ezért a célgépek 50 százalékát a szegedi karbantartó műhelyben készítették. Nagy terheket rótt ez a műhelyre, mert ugyanebben az időben a folyamatos karbantartás mellett kellett felszerelni a beruházásból bővített szentesi telep gépeit is.

Az év első három hónapjában 32 intézkedést valósítottak meg. A második negyedéves operatív tervben már 45 ilyen intézkedés elvégzése szerepel. Az első felévi intézkedések nyomán 565 ezer forint megtakarítást értek el, s a gépi munka részaránya meghaladta a 82 százalékot. Az új munkaszervezésben dolgozók részará-

nya is túllépte a tervezettet, s mindennek eredményeként a termelékenység közel 5 százalékkal nőtt.

A kimunkált javaslatok

A gyár nem szűkölködik alkotni vágyó kezdeményező műszaki dolgozókból. Az idei műszaki intézkedések megvalósításán fáradoznak, de egyes elemeiből már rakják össze az új, jövő évi műszaki fejlesztési tervet. Az ideinek mintegy 28 százaléka áthúzódik a jövő esztendőre. Az új feladatok megoldására hozott intézkedésekkel 1965-ben mintegy 87 ezer munkaórát kell megtakarítani. Az eddig kimunkált javaslatok 27 ezer munkaóra megtakarításának fedezetét adják. A többi ezután kell formába önteni, és később majd megvalósítani. Hogy minél előbb összegyűljenek a javaslatok, segít a párt- és szakszervezeti bizottság.

Sokszor elég csak egy kis gép, máskor valamivel jobb munkaszervezés és máris nő a termelékenység. Így volt ez amikor brigádba tömörültek a szabások. Ennek ellenére itt további tartalékok vannak még, amelyeket jövőre akarnak hasznosítani. Ebben a részlegben van két nagykapacitású terítőgép, amelynek kihasználtsága alig 18,7 százalékos. Jövőre 40 százalékkal akarják növelni a gépi terítés mennyiségét.

Az emberek nevelése is

Nemcsak új technikai megoldások foglalkoztatják a vállalat műszaki dolgozóit, hanem az új típusú munkaruhák gyártása is. Olyan új típusú munkásoktól nyerték, ruhákat akarnak készíteni, amelyek nemcsak idehaza, hanem külföldön is jobban kielégítik az igényeket.

A ruhagyárban korábban a gyártmány- és gyártásfejlesztésre korlátozták a műszaki fejlesztést. Ezzel az egész feladatot átruházták a műszakiakra, mérnökökre, konstruktőrökre, technikusokra. Valóban: a műszaki fejlesztés legfontosabb eleme a gyártmány- és gyártásfejlesztés. A műszakiak elsődleges szerepe sem vitatható. De a műszaki fejlesztés fogalma magába foglalja a termelő emberek nevelését is. Ezért most olyan műszaki tervet igyekeznek összeállítani, amelyben több gondot fordítanak a szakmai továbbképzésre. Így teremtik meg a termelékenyebb munka és a jövő évi 10 százalékkal nagyobb termelési terv alapját.

Nagy Pál

Az idei Bródy-, Schmid- és Selényi-díjak

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat hétfőn a Magyar Tudományos Akadémián tartotta közgyűlését. Gyulai Zoltán akadémikus elnöki megnyitóját követően Gombás Pál akadémikus tartott előadást az atomok elektron-sűrűségének meghatározásáról.

A közgyűlés ezután a főtárgyaknak az elnökség nevében előterjesztett javaslatára elhatározta, hogy Selényi Pál professzor, neves fizikus-kutató emlékeztére Selényi Pál-díjat alapít.

A társulat díjait Gyulai Zoltán elnök nyújtotta át a kitüntetett kiváló fizikusoknak. Bródy Imre-díjat kapott Fényes Tibor kandidátus, az Akadémia Atommagkutató Intézetének tudományos munkatársa, nemzetközi szintű alfa-spektroszkópiai munkásságáért és Szilágyi Miklós, a Műszaki Fizikai Kutatóintézet tudományos munkatársa, aki elektronoptikai kutatásaival éri el értékes eredményeket. A Schmid Rezső-díjat Szondy Tamás, az Akadémia elméleti fizikai kutatócsoportjának munkatársa kapta a statikus atommodell továbbfejlesztéséért, valamint Tompa Kálmán, a Központi Fizikai Kutatóintézet tudományos munkatársa kimagasló szilárdtestfizikai kutatásaiért. Az első Selényi Pál-díjat Ádám Andrásnak, a Központi Fizikai Kutatóintézet tudományos munkatársának ítelték oda a gyors neutron-spektroszkópia terén elért eredményeiért.

A közgyűlés végén megválasztották a társulat új vezetését. (MTI)

Autóbaleset áldozata lett Kiril Nikolov

A SZOT Elnöksége mély megrendüléssel tudatja, hogy Kiril Nikolov elvtárs, a Bolgár Szakszervezetek Központi Tanácsa kultúr-osztályának vezetője, a munkásmozgalmat régi harcosa, a hazánkban tartózkodó bolgár szakszervezeti küldöttség tagja vasárnap tragikus autóbaleset következtében életét veszítette.

Kiril Nikolov holttestét hazaszállították Bulgáriába, ahol temetéséről később történik intézkedés. Brutyó János, a SZOT főtitkára táviratban fejezte ki részvétét Stojan Gyurovznak, a Bolgár Szakszervezetek Központi Tanácsa elnökének és Kiril Nikolov elvtárs hozzátartozóinak. (MTI)

Levelek az elvtársakhoz

A politikai „lezserségről”

Mostonában úgy érzem és tapasztalom, mintha a kommunisták kicsit visszább húzódtak volna a politikai élet napi dolgaiban. Mintha nem hallatszana úgy a hangjuk a gyárban, a termelőszövetkezetben, a hivatalban, a villamoson, az utcán. Mintha szemérmesebbek, tapintatosabbak és elnézőbbek lennének politikai, gazdasági, erkölcsi, művészeti és ideológiai kérdésekben általában. S ez a valódi vagy vélt felismerés nem hagy nyugton. Annak ellenére sem, hogy lesznek elvtársaim, akik már néhány sor után is összevonják a szemöldöküket és ilyen indítékokkal olvasnak tovább: „No, lássuk csak, miféle vad dogmatizmus sül ki ebből!” — vagy lesznek, akik egyetértően és bizonyos várakozással újra kóstolják az első mondatokat és másfajta reménnyel olvasnak tovább: „No persze! Csak hogy valaki kimondja már! Kemény kéz kell ide, mert a tapintat, az elnézés, az elpuhulás az eszme halála!”

Én egyik olvasómmal sem kacintok össze, mert a két véletl közüli egyikkel sem osztozom. Mondom a magamét, abban a reményben, hogy példáimat és gondolataimat minden elvtársam megérti. Tudniillik az egészséges kommunista közvéleményre szeretnék apellálni, amikor megkockázatom, hogy mi, kommunisták, kicsit elengedtük magunkat az élet és a munka napi dolgaiban, valamiféle politikai és magatartásbeli „lezserség” környékezett meg bennünket. Kicsit kényelmesebbé váltunk, szemünk és fülünk nem mindig nyílik rá oly éles érzéssel a szocializmustól idegen hajításokra, mint kellene, a körülöttünk történő kis esemény-patekok medrén nem valami gyors érzéssel és ösztönrel igazítunk. Könnyebben ráhagyunk dolgokat másokra, olyanokat is, melyekben pedig nagyon is helyénvaló lenne a harc, az alhatatosság.

Hányzik tevékenységünkben a politikai „aprómunka”, vagy legalábbis nagyon hézagos, s leginkább a központi pártszervekre és a hivatásos pártmunkásokra hagyatkozunk: csinálják ők. Ők tudják, ők értik a mai bonyolult kérdéseket. De vajon csinálják-e, elvégezhetik-e helyettünk a mi dolgunkat? S vajon egyetlen kommunista is átháríthatja-e személyes kötelességét bárki másra? Mert hiszen nem az „intézményes” pártmunka gyengéiről beszélünk és sem — hanem arról, amit személyekre mér ki az öntudat, a pártfegyelem, az eszme iránti kötelesség. Arról, hogy kommunistának lenni nem egyszerű lelki állapot, egy-egy emberbe zárt meggyőződés, hanem a tevékenység folyamata, az eszmében gyökerező, abból táplálkozó céltudatos és szüntelen forradalmi munkálkodás, méghozzá olyan, amely az emberi élet határain belül időben és térben korlátlan. A kommunista nem mondhatja azt, amit a rossz pincér: „Nem az én asztalom!” — minden lehető módon és minden adandó alkalommal politikai munkát kell végeznie, sőt, keresnie kell erre a módot és alkalmat.

Nem akarom én az elvtársaimat kioktatni, csak éppen azt szeretném, ha elgondolkoznának: vajon mindig és mindnyájan így teszünk-e? Felszisszenünk-e destruktív megjegyzésekre, vagy magunk is leállunk a szocializmust denuciáló vicceket hallgatni és mesélni? Visszaütésfuk-e a környezetünkben fel-felbukkanó kispolgári eszméramlatokat, megmagyarázzuk-e azok tarthatatlanságát, hamis voltát, vagy ráhagyjuk szöszölőinket, hadd fújják, úgy sem árt az már a mi társadalmunknak? Teszünk-e valamit azért személyesen, hogy minél több embertársunk megszabaduljon mondjuk a vallás ópium-mámorától?

Ezek az önvizsgáló kérdések azért roppant időszerűek manapság, mert pártunk célkitűzései és az általános politikai körülmények éppen hogy fokozott eszmei-politikai propaganda és nevelőmunkát, felvilágosító tevékenységet követelnek tőlünk. A VIII. kongresszus meghirdette a marxizmus-leninizmus eszmei offenzívájának feladatát, ami nemcsak a legmagasabb pártszervek kötelességeit. Bármilyen súlyos és komoly ez a szó, ez a fogalom, nemcsak ideológiai elemekből áll, hanem igenis feltételezi a szocializmus eszméinek népszerűsítését az élet legkisebb mozzanataiban is. Hiszen végső célja a társadalmi tudat teljes átforgatása a szocializmus képeire, az pedig az egyének ideológiai, politikai, erkölcsi gondolkodásából és magatartásából rakódik egybe. De hiszen akkor nekünk nemcsak általában kell folytatnunk a harcot a marxizmus-leninizmus előretöréséért, hanem nagyonis konkrétan: arra kell törekednünk, hogy az uralkodó társadalmi eszme a társadalom minden sejtjében uralkodjék! Párthatározatok, dokumentumok, eszmei irányutató állásfoglalások nem nélkülözhetők ebben a folyamatban, de azok szellemét, gondolatait nekünk kell elpálántálnunk az emberekben, s legtöbbször úgy, hogy helyet is kell nekik csinálni a polgári-kispolgári eszmék nyomjainak kiegészítésével.

Bizonyos „általános politikai körülményekről” is szoltam előbb. Ezekben pedig azt értem, hogy eszmei ellenségeink utóbb új taktikához folyamodtak. Nyílt támadás k, provokációk sorozata helyett vagy ezek kiegészítéseként kidolgozták az ideológiai, politikai, gazdasági és morális fellzúzás taktikáját és ettől remélnék eredményt a szocializmus kis és nagy egységeiben, az egyéni gondolkodástól a szocialista világlátásig egységig mindent. Nemcsak gazdasági és diplomáciai húzásokat jelent ez, hanem személyi ösztönzéseket is eredményre a nyugati propagandában, renitenskedésekre biztat, liberalizmusra ösztönöz, erkölcsi normáinkat igyekszik aláásni, de olykor még „jóindulatú” tanácsokat is ad. Egy francia ételrecept... egy politikai vagy gazdasági „tanács”... egy magyar nota... egy adag oxigén a nacionalizmusnak... — így megy ez a nyugati rádióban.

Nem kevesebbről itt tehát szó, mint hogy miközben a magunk célkitűzései felé akarunk haladni az eszmei és politikai nevelésben, ne csak az öröklött szellemi tehertételre legyünk figyelemmel, hanem az ideológiai, politikai útonállókra is. S ne csak hogy válasz nélkül ne hagyjuk a demokratizmus legelőrében kétségbeesett, nyakrabbban feltörő avas eszméket, a korszerű ideológia korszerű eszközeivel — neveléssel, meggyőzéssel, vitával — szüntelenül maradjunk eszmei támadásban. S ezt ismét csak úgy értem: egyenként is, valamennyien, s a nap minden alkalmas órájában, percében...

SZ. SIMON ISTVÁN

Közéletünk hírei

MAGYAR PARLAMENTI KÜLDÖTTSÉG UTAZOTT NYUGAT-AFRIKÁBA

Hétfőn reggel magyar parlamenti küldöttség utazott Nyugat-Afrikába, ahol több országban tesz látogatást. A küldöttséget dr. Erdei Ferenc, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának főtitkára, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke vezeti. A delegáció tagjai: dr. Desseő Jenő, dr. Gosztonyi János, Mokri Pál, Placskó Józsefné és dr. Móricz Virág.

A küldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtérre megjelent Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Bugár Jánosné, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának főtitkár-helyettese, Szarka Károly külügyminiszter-helyettes, s az országgyűlés tisztikarának több tagja. Jelen volt a búcsúztatásnál Henry Botchway Kofi Marrah, a Ghánai Köztársaság budapesti nagykövete.

A küldöttség útja során először a Ghánai Köztársaságba látogat.

ÉPÍTÉSÜGYI KÜLDÖTTSÉG UTAZOTT BERLINBE

Dr. Trautmann Rezső építésügyi miniszter vezetésével hétfőn reggel magyar építésügyi küldöttség utazott Berlinbe a KGST építésügyi állandó bizottságának ülésére.

ELUTAZOTT A SVÉD PARTKÜLDÖTTSÉG

Vasárnap elutazott a Svéd Kommunista Párt küldöttsége, amely Bror Engströmnek, a Svéd Kommunista Párt Politikai Bizottsága tagjának vezetésével látogatást tett hazánkban és két napot töltött Csongrád megyében, Szegeden is.

HAZÁÉRKEZETT A SZOVJETUNIOBÓL A MAGYAR IGASZÁGÜGYI KÜLDÖTTSÉG

Hétfőn hazaérkezett a Szovjetunióból a magyar igazságügyi küldöttség, amely dr. Nezá Ferenc igazságügyminiszter vezetésével a szovjet igazságügyi szervek munkáját tanulmányozta.

A delegációt a Ferihegyi repülőtérre az Igazságügyminisztérium, a Legfelsőbb Bíróság és az MSZMP Köz-

ponti Bizottságának képviselői fogadták. Jelen voltak a Szovjetunió nagykövetségének munkatársai is.

MAGYAR-ROMÁN VIZÜGYI TÁRGYALÁSOK

A határvizek kérdéseivel foglalkozó magyar-román vegyesbizottság november 10-21. között Bukarestben tartotta meg harmadik rendes ülését.

Az érvényben levő egyezmény alapján tartott tárgyalások baráti légkörben folytak és mindkét fél részére kedvező eredménnyel zárultak. (MTI)

CSEHSZLOVÁK PART-MUNKÁSKÜLDÖTTSÉG ÉRKEZETT HAZÁNKBA

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására — Michal Pecho-nak, Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága osztályvezetőjének vezetésével — hétfőn csehszlovák pártmunkásküldöttség érkezett hazánkba.

Mesterek és tanítványok

— A legjobb tanítványaim?... Örömmel bemutatom — állt fel főasztala mellől Ökrös Mihály, a kiskundorozsmai gépállomás fiataljainak oktatója. A kis iroda tőszomszédja hosszú, magas épület, a javítóműhely. A sérült gépek számára „kórtér”, a tanulóknak pedig a gyakorlat iskolája.

A motorok „műtője”

Bent meglepet fűző ventilátor duruzsol, szerszámok csörrennek. Tapasztalt szakemberek és fiatal tanulók „műtik” a szétszedett motorokat. Ökrös Mihály oktató egy barna fiúhoz lép:

— Nézd csak, nem ferdén megy ez a csavarszeg? Vigyázz a menetre — magyarázza a hibát. Balogh Sándor tiszteletudón hallgatja. Kedves gyerekek. Harmadéves. Ülészől jár be, reggel 7-kor itt van és csak este fél 8-kor ér haza. Számára kedvezőtlen a buszjárat.

— Egyik legjobb tanulóm. Figyelmes, szófagadó, szorgalmas — mondja az oktató.

Legpéldásabb fiaiként említi a szatymazi Vár Istvánt és a datymzei Papp Józsefet. Csendes, komoly fiúk, a szerszám nem pihen a ke-

zükből. Szaktudásuk jó. Hiányzásuk nincs. Általában elégedett a csoport 13 fiataljával. Csúpan Kónya István és Pataki András mulatozása okozott gondot. Beszél a szülőkkel. Pataki azóta nincs is baj.

Legényszálláson

Tóth István, ez a hirtelen nőtt ifjúember azok közé tartozik, akik a gépállomás legényszálláson laknak. Igaz, ajándékkonhozak számukra, de azért gyakrabban cserélhetnék a lepedőket, s talán az elnyúlt traktorok pokrokok helyett is akadna megfelelő. Nem „jogos” követelmény, csupán emberi. Gondoskodásunk... S ami már hanyagság: a televízió némasága.

— Már közel két hónapja nem működik — mondják. Mintegy 15 ember szeretné esténként körülfutni. Szórazni, világot látni. Művelődni. Az unalom ugyanis rossz tanácsadó, néha kocsmába csábít. Kell tehát a televízió.

Szakemberré nőnek

Parányi irodájában Ökrös Mihály a tanulók munka-